

Nádasd Tour 2017 Mecseknádasdon – egy mintaprojekt gondolatainak továbbélése

Mecseknádasd és környékének kitörési pontja a turisztikai szolgáltatások népszerűsítése, a vendégéjszakák számának növelése lehet. Ennek érdekében több résztvevővel – egyesületekkel, helyi vállalkozókkal – közösen a turisztikai marketing kínálta lehetőségeket is figyelembe véve újragondolták rendezvényeiket és megnézték hol, mit lehetne újítani úgy, hogy a hagyomány se vesszen ki belőle. A helyi kulturális közfoglalkoztatott munkatárs, Troszt Erika idén, 2017-ben egy új rendezvényt hívott életre Mecseknádasdon, mely a jövőben – akár több település bevonásával – sok vendéget vonzhat a környékre, s kitűnő lehetőségként szolgálhat a település marketingjének. Az említett rendezvény a Nádasd Tour 2017 kerékpáros teljesítménytúra, mely a Pünkösdi Kakaspaprikás Fesztivál egyik sikeres kísérő programja volt.

Spirok Nikolett: *Erika, 2014 márciusa óta a Mecseknádasdi IKSZT vezetője vagy, ahol jelenleg kulturális közfoglalkoztatottként dolgozol. Előzőleg művelődésszervező és térségfejlesztő diplomát szerztél, emellett felsőfokú szerkesztői végzettséged is van. Dolgoztál régiós rádiónál, vagy éppenséggel*

újságíróként, valamint a bonyhádi Széchenyi István Általános Iskolában szabadidő-szervezőként. Téged már bemutattalak, kérlek, most te mutasd be nekünk azt a települést ahol, s amiért élsz, akár még a közfoglalkoztatás rögzös útját is felvállalva érte!

Troszt Erika: Mecseknádasd kb. 1600 fős település a 6-os főút mentén. A falu a Mecsek szélén fekszik, ott, ahol a hegyvidék „átváltozik” dombsággá. A hegyek közt ered a régebben mindig bővizű Öreg- vagy Rák-patak (ma: Réka-patak). A település a pécsváradi apátság alapítólevelében említett két Nádas falu egyike, ami Szent István birtokából került át a bencésekhez. A királyi birtok emlékét őrzi a 6-os út kanyarulatában álló romantikus Szent István-kápolna és a Rékavár, illetve Skóciai Szent Margit hagyománya. Nádasra a törökök kiűzése után, 1718-ban telepesek érkeztek a Rajna mentéről, Hessen tartományból, Elzász-Lotaringiából és Stájerből. A második világháború után 200 családot, mintegy 1000 személyt telepítettek ki Németországba. 2011-ben a lakosság több mint fele vállalta német identitását. A település jellegzetessége a dűlőkben húzódó három pincesor, melynek rendje va-

laha a falu házainak sorrendjét követte, a pincékben ma is kitűnő borokat érlelnek. Német nemzetiségi Óvodája és Iskolája, Szociális Gondozó központja, IKSZT-je, Tájháza jól felszerelt. Természeti és történelmi kincsekben, látnivalókban gazdag település. A vezetőség nagy figyelmet fordít arra, hogy a településkép rendben legyen, az épületek fel vannak újítva, rendben vannak a parkok. Különböző szolgáltató helyeket, boltokat, s akár még egészségügyi szolgáltatást is találhat itt a környéken túrázó, kerékpározó, valamint több szállásadónál, vendégházban is szállást találhat nálunk. Civil szervezeteink aktívak, sportklubunk és nagyon agilis nyugdíjas

közösségünk van. Élmény itt élni, de élmény ide akár vendégnek is eljönni. Több borászatunk zamatos nedűit is megkóstolhatják az ideérkező megfáradt turisták, sőt akár egy itt élő sörkészítő mester házi remekét is. Személy szerint én is egyetértek azzal, hogy Mecseknádasd leginkább sokat ígérő kitörési pontja a turisztika lehet.

S. N.: *Hogy jött, honnan indult az ötlete, hogy Nádasd Tourt szerveztek?*

T. E.: A Nádasd Tourig sok-sok gondolkodás után jutottam, pontosabban jutottunk el. Nagyon régóta foglalkozom azzal, hogy ha az IKSZT fenntartási időszaknak vége, akkor hogyan tudjuk továbbvinni, tovább működtetni, milyen forrásból, hogyan szervezzük a programjainkat. Az Nemzeti Művelődési Intézet 2016 őszén Pécsváradon és a pécsváradai kistérségben egy mintaprojektet indított, amin részt vettünk. *(Komplex értékfeltáró mintaprojekt a Pécsvárad Leányvásár 50. évfordulójához kapcsolódóan. Hagyományörző, helyi identitást és lokálpatriotizmust erősítő, a helyi közösségek bevonásán alapuló közösség- és helyi társadalomfejlesztő mintaprojekt. A projekt során feltárássra kerültek a Pécsvárad Leányvásárhoz kapcsolódó kulturális értékek, továbbá a helyben és a térségben élők viszonya, kötődése az eseményhez – a szerk.)* Ott hangzott el az a kifejezés, hogy kulturális

gazdaságfejlesztés. Ott valami megmozdult bennem, s később ennek hatására tettem fel magamnak azt a kérdést, hogy a kultúrát és a turisztikát hogyan tudnánk összekapcsolni. Megcsináltam az IKSZT honlapját, a csoportoknak csináltam kiajánlásokat, hogy ha jön hozzánk valaki, akkor mit és hol érdemes csinálnia, megnéznie, kipróbálnia, hogyan kap idegenvezetést. Mecseknádasd egy gyöngyszem. Itt akkora lehetőségek vannak egy turista számára (ha valaki nem kifejezetten csak wellnesz-szeretne), hogy településen belül három-négy napot el tud tölteni. Ebből indult, hogy milyen szolgáltatásokat, hogyan tudunk csoportoknak kiajánlani. Viszont nincs pénz reklámra, marketingre. A Nádasd Tour azért fogalmazódott meg bennem, mert úgy láttam, ez egy kiváló marketingeszköz lehet: amellet,

hogy egy új célcsoportot szólítok meg, az IKSZT-nek pedig új közösséget hozhatok létre. Később, ha ez már elindul, vendéget vonzhat, a turisztikát lendítheti tovább.

S. N.: *Pontosan mi is az a Nádasd Tour?*

T. E.: Ez a terepkerékpárosoknak egy megmérettetés Mecseknádasdon. Mecseknádasd egyik értéke a természeti környezete, ezt próbáltuk kiaknázni. Három különböző hosszúságú terepkerékpáros távot hirdettünk meg: 50 km, 25 km és 10 km-t. Csak a közösségi médiát használva, úgy, hogy idén először szerveztük, 42 fő regisztrált és teljesítette valamelyik távot. Volt 12-13 helyi versenyző, voltak pécsi-ek, de még Komlóról, Mohácsról, Barcsról, Szekszárdról is eljöttek. Szerintem ez szép eredmény így elsőre. Voltak még gyermekbetegségek a szervezésben, de bízom benne, hogy jövőre jobb lesz. Nagy Péter Hosszúhetényből jött segíteni a rendezvényen, aki komolyan foglalkozik a versenyzéssel. Az ő szakértelme sokat nyomott a latban. Igazából a Nádasd Tour arról szól, hogyan tudnánk e településre irányítani egy olyan célközönség figyelmét, akinek van pénze arra, hogy pár napot valahol eltöltsön. Készítettünk külön honlapot is a Tournak, ahová felraktunk különböző turisz-

tikai csomagokat, túraútvonalakat – ha valaki ezen a versenyen kívül szeretni eltölteni itt néhány kellemes napot, tudja, merre érdemes elindulnia, mit érdemes megnéznie, milyen látnivalók vannak a környéken, hol talál szállást, milyen szolgáltatásokat vehet igénybe.

S. N.: *Kapcsolódott ez a program valamilyen más rendezvényhez?*

T. E.: Maga a Nádasd Tour egy egynapos rendezvény volt, amivel a Pünkösdi Kakaspaprikás Fesztiválhoz kapcsolódtunk, ami évek óta a település életébe szervesen integrálódott esemény. A fesztivált a Szállásadók Egyesülete tartja kézben, szintén abból a célból, hogy településünk hírnevét öregbítse, a turizmust kicsit fellendítse. Ehhez csatlakoztunk rá mellékággként.

S. N.: *Mesélnél magáról a folyamatról, hogy a 2016 őszi mintaprojektől hogyan jutottatok el a rendezvényig?*

T. E.: Egyetlen kifejezés ragadott meg, s indította el bennem a gondolkodásfolyamatot – *kulturális gazdaságfejlesztés*, amit Kárpáti Árpádtól hallottam. A következő a *kitörési pont* volt, ami végül egy kérdésben öltött végső formát: vajon Mecseknádasd esetében mi lehet az a nagyon keresett ismeretlen tényező, a kulturális gazdaságfejlesztés – kitörési pont – és a nagy X

háromszögében, ami kitörési pontként szolgálhat a település számára. Szerintem ez Mecseknádasd esetében leginkább a turizmus lehet. Ez lehetne az a fő vonulat, ami egyben lehetőséget és segítséget is nyújthat az IKSZT további működtetéséhez. Ha a turizmus fellendül, tudunk csoportokat vezetni (például a Falumúzeumhoz, a Mesterségek Házához), a falu bortrezorjában tudunk borkóstolót tartani, akár egy komplex programcsomagot is ki tudunk alakítani. Én azonban nem vagyok turisztikai szakember, így a saját eszközeimmel, tudásommal, illetve a Herman Ottó Intézet és az NMI Művelődési Intézet segítségével, „támásával” haladunk előre.

S. N.: *Milyen lépéseken mentél keresztül? Hogyan zajlott le a konkrét folyamat?*

T. E.: A település vezetése nyitott az új kezdeményezésekre; lehet ötletelni, tervezni, például Wekler Ferenc Polgármester úrral, Galgóczi-Kiszler Noémivel, az „MT” Településfenntartó KN Kft. vezetőjével, Gung Péterrel vagy a jegyzőnkkel, dr. Végh Beátával. Először Gung Péterhez mentem, vele szoktuk először a települési rendezvényeket átbeszélni, tőle kapom a technikai háttérrel. Ő volt az, akinek többször felvettem, hogy mi lenne, ha csinálnánk egy biciklis rendezvényt. Egyszer visszakérdezett: nos, akkor hát mi is van azzal a biciklis rendezvénnyel? Egy mini brainstorming közben végiggondoltuk, kikről tudjuk a településen, hogy bicikliznek. Ezt a nyolc-tíz embert aztán összehívtuk egy újabb ötletbörzére, ahol elmondtuk, hogy mit tervezünk, s ők is elmondhatták, hogy mit gondolnak róla. Velük még kétszer-háromszor találkoztunk. Amikor megvolt a koncepció, akkor elmentem a polgármester úrhoz, aki rögvest támogatta az ötletet. Másfél-két hónap alatt hoztuk össze, lefixáltuk a dátumot, hamar megegyeztünk abban, hogy legjobb lenne, ha a Kakaspaprikához csatlakoznánk, így erősíthetné egymást a két rendezvény,

illetve az emberi és technikai háttér akkor áll rendelkezésre. Sajnos kevés segítővel, önkéntessel dolgozunk, így ezekkel is számolni kell.

S. N.: *Hányan segítettek a lebonyolításban?*

T. E.: Minimum tíz fő kellett, így mozgósítottuk a közeli ismerőseinket: kollégánóm és a családja, a lányom és barátai segítettek többek között. Jövőre, ha folytatjuk, akkor ennyien kevesen leszünk hozzá, ez már most is látszik.

S. N.: *A pécsváradi mintaprojekt után többször beszéltünk arról, hogy a nagyobb mecseknádasdi rendezvényeket szeretné át- és újragondolni, valamint felmérni a település lakóinak véleményét azzal kapcsolatban, hogy szerintük hogyan újulhatnának meg úgy, hogy közben megtartsák a hagyományos elemeiket is. Ez a folyamat most hogyan áll?*

T. E.: Összehívtam a helyi civil szervezeteket és a vállalkozókat, ahol elmondtam megújulással kapcsolatos terveimet. Még veled, Niki, közösen készítettünk egy lakossági kérdőívet is a helyi öt legnagyobb rendezvénnyel kapcsolatban. A Kakaspaprikást le is kérdőíveztük, a Búcsút is elkezdtem, de arra nem maradt elég időm sajnos. Nagy munka ez. A következő majd a Mikulás Napi Pincejárás lesz, amit meg szeretnék majd valósítani. Ennek igénye a pincegazdák részéről is felmerült, kérték, hogy mielőbb készüljön ez el. Az egész vállalkozásnak az a jelentős eredménye, hogy sokkal jobb kapcsolatot sikerült kialakítani a vállalkozókkal, valahogy jobban „elhiszik” most már, hogy ugyanaz a célunk, hogy egy hajóban evezünk.

S. N.: *Mivel kapcsolatban mérte fel a lakosság véleményét ez a kérdőív?*

T. E.: Mivel és mennyire elégedettek a látogatók az egyes rendezvényeken, milyen újdonságot látná-

nak szívesen, mivel egészítenék ki a műsort, a programot.

S. N.: *Mi az eredménye a Kakaspaprikáson kitöltött kérdőíveknek?*

T. E.: A rendezvényt nagyon szeretik a mecseknádasdiak, szeretnék, ha fellépőkkel is színesítenénk. Ezért is gondoltuk, hogy a Nádasd Tour is adhatna egy kis színt a fesztiválnak. A Kakaspaprikásnak kimondott célja, hogy település jó hírére messze földre vigyék mindazok a csapatok, akik az ország távoli részeiről eljönnek ide, jól érzik magukat, jót főznek, csapatot és kapcsolatokat építenek, megnézik, vagy maguk is részt vesznek a színpadi műsorokon, az esti bálon. A kérdőív kérdéseire kapott válaszokból az derült ki, hogy valamilyen újításra feltétlenül szükség lenne, ami további lendületet adna a rendezvénynek, s nyilván a település marketingjét is támogatná.

S. N.: *Mik a terveid a jövőre nézve?*

T. E.: Ami leköti a gondolataimat augusztus 20. után, az a 2018. jubileumi emlékévi programjainak szervezése. 2018-ban lesz 300 éves a német betelepítés, így az egész évet szeretnénk programjaiban e köré csoportosítani, ennek alárendelni. Településszinten öt állandó nagyobb rendezvény van – Magyarországi Németek Országos Borversenye, Kretzlifest, Kakaspaprikás Fesztivál, Nádasdi Búcsú és a Mikulás Napi Pincejárás – ezek mellé szeretnénk behozni újakat. Német testvértelepüléseket hívunk, pályázattal készülünk, illetve Mecseknádasd évek óta részt vesz a Nádasd települések találkozó-ján, ami 2018-ban nálunk kerül megrendezésre. 2018-ban lejár az IKSZT fenntartási időszaka, az eredmények folytatásához szükséges feltételek megtalálása külön kihívás számunkra.

TROSZT ERIKA a Mecseknádasdi IKSZT vezetője 2014 márciusa óta, jelenleg kulturális közfoglalkoztatottként dolgozik. Művelődésszervező és térségfejlesztő diplomát szerzett, emellett felsőfokú szerkesztői végzettsége is van. Dolgozott régiós rádiónál (Alisca Rádió), ahol külön Bonyhádról szóló műsora futott heti rendszerességgel, amit szerkesztett és vezetett. Újságíróként a Tolna Megyei Naplónál dolgozott, szerkesztett saját kiadást, kéthetente megjelenő kistérségi periodikát (Völgység kistérség periodikája). Dolgozott a bonyhádi Széchenyi István Általános Iskolában szabadidő-szervezőként, a „Kulcsos Gyerekekért” címmel már akkor napközis táborokat szervezett.

SPIRK NIKOLETTA 2004-ben a Pécsi Tudományegyetemen művelődési és felnőttképzési menedzser, majd 2014 júniusában ugyanitt pszichológusi (társadalom és szervezet szakirány) diplomát szerzett. Dolgozott külföldön programszervezőként, majd 2009-től a Baranya Ifjúságáért Nonprofit Kft.-nél több nemzetközi bűnmegelőzési projekteken vett részt. Koordinálta a Tett-Hely Ifjúsági Szolgáltató Hálózat és a dél-dunántúli régió Eurodesk munkáját. 2014 és 2016 között a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Iroda munkájában vett részt, 2017 januárjától az NMI Művelődési Intézet módszertani referense.